

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania małoletniego K. S. reprezentowanego przez
przedstawicielkę ustawową - matkę M. S.
przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w B.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 lutego 2025 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży
z dnia 27 października 2023 r., sygn. akt III Ua 16/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łomży wyrokiem z 27 października 2023 r. oddalił apelację
wniesioną przez małoletniego K.S. reprezentowanego przez przedstawicielkę
ustawową - matkę M.S. od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży z 5 maja 2023 r.,
oddalającego odwołanie ubezpieczonego od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. z 6 grudnia 2022 r., utrzymującego
w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o
Niepełnosprawności w Ł. z 27 października 2022 r., w którym na czas okresowy
zaliczono małoletniego K.S. do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym,

ustalając m.in. iż wymaga on: odpowiedniego zatrudnienia (praca w warunkach chronionych) (pkt 1) i korzystania z systemu środowiskowego wsparcia (...) (pkt 6). Uznano, że odwołujący się nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (pkt 7) oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 8).

Ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży w z 27 października 2023 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie:

a) 278 k.p.c. art. 232 zdanie 2 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. i art. 290 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., przez niedopuszczenie dowodu z dodatkowej opinii biegłego na okoliczność prawidłowego i rzetelnego stanu faktycznego dotyczącego zdrowia małoletniego oraz ustalenia w jakim zakresie poprawił się jego stan w związku z czym opieka innych osób nie jest wymagana;

b) art. 224 § 1 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez usankcjonowanie decyzji Sądu pierwszej instancji i nieprzeprowadzenie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy oraz przedwczesne zamknięcie rozprawy bez ustalenia za pomocą opinii uzupełniającej kwestii opieki i pomocy innych osób w funkcjonowaniu małoletniego.

c) art. 477¹⁴ § 6 k.p.c. w zw. z art. 477^{14a} k.p.c. przez nieuchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji oraz nieuchylenie decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pomimo zaistnienia przesłanek dotyczących niepełnosprawności małoletniego w stopniu znacznym oraz kwestii zależności od innych osób w jego funkcjonowaniu. Nie chodzi przy tym o wystąpienie takiej sytuacji, w której nie jest możliwe samodzielne zaspokajanie wszystkich wymienionych potrzeb życiowych traktowanych kumulatywnie (łącznie), ale takiej, która wyklucza samodzielne zaspokajanie choćby części życiowych potrzeb określanych jako podstawowe, co niewątpliwie ma miejsce w skarżonej sprawie.

d) art. 228 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie przez Sąd drugiej instancji faktu powszechnie znanego, że jeżeli stan zdrowia osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub

długotrwałej opieki lub pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności na co dzień współudziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, i edukacji nie poprawia się, to nie ma podstaw do orzeczenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności bez uwzględnienia, że małoletni do miał orzeczoną niepełnosprawność wraz ze wskazaniami zacytowanymi powyżej. W stanie zdrowia małoletniego nie stwierdzono poprawy co bez wątpienia wykazała dokumentacja lekarska.

2) naruszenia prawa materialnego:

a) art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 44) przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że małoletni zalicza się do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, podczas gdy z okoliczności niniejszej sprawy wynika, iż jest on osobą z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, a więc spełnia przesłanki do uznania jego za osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności;

b) art. 4 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej w zw. z § 29 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 857) przez błędne przyjęcie, że małoletni nie zalicza się do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, podczas, gdy z okoliczności niniejszej sprawy wynika, iż spełnia przesłanki orzeczenia znacznego stopnia niepełnosprawności, w szczególności jest całkowicie, zależny od otoczenia, w zakresie konieczności uzyskiwania wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego czy funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co wykazane zostało w przedstawionych powyżej zarzutach i uzasadnieniu skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437).

Skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącego nie spełnia tak określonych kryteriów.

Przedmiotowa skarga kasacyjna zawiera co prawda wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność, wniosek ten nie został jednak uzasadniony. Uzasadnienie skargi odnosi się tylko do podstaw skargi. Wniosek o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie jest immanentnie związany z instytucją przedsądu, w trakcie którego Sąd Najwyższy decyduje o przyjęciu bądź odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, kierując się tym, czy uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazuje na występowanie w sprawie jednej z czterech przesłanek z art. 398⁹ § 1: istotnego zagadnienia prawnego, potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważności postępowania, oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Przy czym powołując się na którąkolwiek z tych przesłanek należy wskazać, która lub które z okoliczności uzasadniających rozpoznanie, zachodzą w sprawie, następnie przedstawić taką okoliczność lub takie okoliczności, z ukazaniem ich związku z rozpoznawaną sprawą, oraz zaprezentować pogłębioną argumentację prawną, przybierającą postać profesjonalnego wyводу prawnego, uzasadniającą, dlatego Sąd Najwyższy powinien rozpoznać skargę kasacyjną (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 kwietnia 2006 r., I PK 209/05, w postanowieniu z 29 grudnia 2005 r., I CSK 113/05 lub w postanowieniu z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

Oparcie skargi kasacyjnej na przesłance wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 4, to jest oczywistej zasadności skargi, jest możliwe tylko wówczas, gdy już na pierwszy rzut oka podstawy wskazane w skardze zasługują na uwzględnienie, to jest, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo zostało wydane w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r., I UK 164/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 25 września 2007 r., I PK 136/07). Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika wcale oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Wysiłek autora powinien koncentrować się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka

wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa. A tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi. Innych przesłanek skarżący nie podaje.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

M.G.

[a.ł.]